

Ruoveden kunta
Ympäristölautakunta
Ruovedentie 30
34600 RUOVESI

PÄÄTÖS
Dnro
Annetaan julkipanon jälkeen
xx.xx.2019

ASIA

Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa maa-ainesten ottamiseen sekä kiviaineksen murskaukseen. Päätös sisältää ratkaisun hakemuksesta aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Arto Moisio
Sälpäkatu
33580 TAMPERE

yhteyshenkilö: Arto Moisio puh. 040 161 8725

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-aineslupahakemus koskee maa-ainesten ottamistoimintaa. Ympäristölupahakemus koskee kiviaineksen murskausta siirrettävällä murskauslaitoksella. Toiminta sijaitsee kiinteistöllä Moisionlisä 702-416-11-0 Ruoveden kunnassa Pohjan kylässä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen tarvitaan lupa. Toiminta on ympäristölupavelvallinen ympäristönsuojelulain 527/2014 27 §:n 1 momentin perusteella: kohdan 7 e tarkoittama kiinteä tai siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian käsittelee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin ja valtioneuvoston asetuksen 713/2014 2 §:n kohdan 6 mukaisesti toimivaltainen viranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

VIREILLETULOAIKA

18.2.2019

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 ottamisalue sijaitsee em22-merkityllä alueella. Alueen suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa

suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Siikanevan (FI0341008) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseen. Alue on myös merkitty tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Lisäksi ottamisalueen läheisyydessä on merkintä ”yhdyksivesijohdon yhteystarve”. Alueella ei ole muita kaavoja.

TOIMINNAN SIJAINNIN SIJAINNIN JA YMPÄRISTÖ

Kunta

Ruoveden kunta (702)

Kylä

Pohja (416)

Tila

Moisionlisä (11:0)

Tilan pinta-ala

24,56 ha

Siikakankaan etelä- ja keskiosa on Pirkanmaan arvokkaiden harjualueiden inventoinnin tarkistus 2014 -selvityksessä luokiteltu maakunnallisesti arvokkaaksi harjualueeksi. Ottamisalue ei sijoitu arvokkaaksi harjualueeksi merkitylle alueelle. Tehdyn luontoselvityksen mukaan ottamisalue koostuu kuivan ja kuivahkon kankaan mäntyvaltaisista metsäkuvioista. Metsien ikärakenne vaihtelee nuorista taimikoista varttuneeseen kasvatusmetsään. Erityisiä luontoarvoja ei ole.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimpään vakituiseen asutukseen, joka sijoittuu alueen koillispuolelle, on etäisyyttä yli kaksi kilometriä ja luoteispuoleiseen asutukseen on myös etäisyyttä lähemmäs kaksi kilometriä. Lähin yksittäinen vapaa-ajan asunto sijaitsee Maanmittauslaitoksen maastokartan mukaan ottamisalueen pohjoispuolella noin 900 m etäisyydellä. Muihin vapaa-ajan asutuksiin on etäisyyttä yli 2,5 km.

Ottamisalue sijaitsee Siikakankaan pohjavesialueen (ID 0470211) länsiosassa, joka on luokiteltu vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi (II luokka). Pohjavesialueen pinta-ala on noin 15,7 km² ja pohjaveden muodostumisalue on 12,3 km². Sen pohjoispuolella on Jämkipohjan I-luokan pohjavesialue ja lounaispuolella on Särkikankaan-Välikankaan II-luokan pohjavesialue.

Siikakankaan pohjavesialueella on muutamia merkittäviä lähteitä, mutta nämä sijaitsevat pohjavesialueen koillisosassa suhteellisen kaukana ottamisalueelta, yli 1,5 km etäisyydellä. Pohjavesialuetta on tutkittu varsin kattavasti, mm. POSKI-hankkeen yhteydessä maatulku- ja painovoimamittauksilla sekä kairauksin. Lisäksi on tehty selvitys ”Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maanainesten ottamisen yleissuunnitelma, 2017”, jolloin on tehty lisää maatulku- ja kairauksia alueelle. Näistä kaksi (MT10, MT20) sijoittuu suunnitelman mukaiselle ottamisalueelle. Vedenottamoa ei pohjavesialueella ole, mutta tulevaisuuden mahdolliset vedenottamoiden sijoituspaikat tulevat raportin mukaan todennäköisesti sijoittumaan niin ikään pohjavesialueen koillisosaan. Tämä ottamisalue ei tule sijoittumaan mahdollisten tulevien vedenottamoiden suojavyöhykkeelle.

Suunnitelman mukaisella ottamisalueella pohjaveden pinta arvioitiin maatutkaluotauksen perusteella olevan noin tasolla +159...+161. Pohjaveden korkeuden varmistamiseksi ottamisalueen länsiosaan asennettiin myös pohjavesiputki (HP101), josta mitattiin korkeudeksi +160,85. Ottamisalueen itäosassa kallio nousee pohjavedenpinnan yläpuolelle, eli siinä kohdin ei ole maaperän pohjavettä lainkaan.

Siikaneva-niminen Natura 2000 -alue sijoittuu lähimmillään noin 280 metrin etäisyydelle ottamisalueelta etelään. Siikaneva on sisällytetty Natura 2000 verkostoon siellä esiintyvien suoluontotyyppien perusteella. Muita suojelualueita ei ole ottamisalueen lähistöllä.

MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottamislupaa haetaan seuraavasti:

Kokonais- määrä	Vuotuinen otto	Ottamisaika	Ottamisalueen pinta-ala
680 000 m ³	68 000 m ³	10 vuotta	19,4 ha

Ottamisalue, johon kaikki soranottoon liittyvät toimenpiteet kohdistuvat (sisältäen mm. pintamaiden varastointialueet), on pinta-alaltaan 19,4 ha. Ottoalue, jossa tehdään varsinaista maankaivua, on pinta-alaltaan 15,2 ha. Ottamismäärä on vuosittain noin 68 000 m³ ja kokonaismäärä kymmenen vuoden aikana noin 680 000 m³. Todellisuudessa hyödyntämiskelpoisia maa-aineksia saattaa olla tätä vähemmän.

Kaivutoiminnan ohjeellinen aloituskohta on suunnilleen alueen keskiosassa, jossa kaivu etenee alueen läpi kulkevan metsätien kohdalta sekä pohjoiseen/koilliseen että etelään/lounaaseen. Alueella tehtävä kaivu on matalaa siten, että kaivussyvyys nykymaanpinnasta on noin 4...7 m. Alin ottotaso/kaivutaso on +165. Pohjaveden suojaksi jätetään noin 4 m paksu suojakerros. Ottamisalueen itäosassa kallio nousee pohjaveden pinnan yläpuolelle. Siinä kohdin otto suoritetaan siten, että kallion päälle jätetään noin 0,5...1 m paksu maakerros (ottotaso arv. +165...+168).

Soran murskauslaitoksen maksimituotanto alueella on 150 000 t/a soramurskelajikkeita ja keskimääräinen tuotanto noin 70 000 t/a. Lisäksi alueella suoritetaan soran/hiekan seulontaa. Ottamisalueelle on tieyhteys Siikakankaantieltä (tie nro 66) nimetöntä yksityistietä pitkin. Kuljetuksia on keskimäärin 15 ajoneuvokäyntiä vuorokaudessa arkisin. Todellisuudessa toiminnassa on suuria vaihteluita ja voi olla pidempiä jaksoja, jolloin toimintaa tai kuljetuksia ei ole lainkaan. Kaivu sekä seulonta/murskaus on jaksottaista ja urakaluonteista eikä toiminta ole jatkuvaa.

Jälkihoito ja maisemointi

Ottoalueen reuna-alueille muodostuvat korkeuserot kaivutason ja ympäröivän maanpinnan välillä ovat lopputilanteessa enimmillään vain noin 7 m. Reunaluiskat loivennetaan ja muotoillaan kaltevuuteen 1:3, jolloin luiskan pituudeksi muodostuu alueella enimmillään noin 20 m. Mahdollisella alueelta kaivetulla ylijäämämaa-aineksella voidaan pohjatasoa muotoilla rakentamalla

maisemaa elävöittäviä kumpareita. Pohjatason alueilla, joilla maaperä on saattanut tiivistyä (esim. ajourilla), voidaan maanpinta tarvittaessa rikkoa ja möyhentää ennen kuin se tasataan suunnitelman mukaiseen pohjatasoon.

Ennen istutuksia levitetään luiskiin ja pohjatasolle alueelta aiemmin poistettuja pintamaita. Verhoilun tavoitteellinen paksuus on 20 cm. On mahdollista, että pintamaita ei ole tarpeeksi levitettäväksi koko alueelle. Tällöin istutukset tehdään osittain suoraan hiekkapohjalle.

Ympäröivän alueen metsätyypin vallitseva puulaji on mänty. Luiskaus- ja tasaustöiden jälkeen suoritetaan alueen metsitys istuttamalla alueelle 2-vuotiasta männyn tainta vähintään 2000 kpl/ha. Mahdolliselle hiekkapohjalle istutetaan 1-vuotiasta tainta. Alueelle tehdään tarvittaessa täydennysistutuksia, mikäli suuria määriä taimia kuolee.

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA JA SEN LAAJUUS

Suunnitelma-alue on sama, kuin maa-ainesluvan mukainen soran ottamisalue

Laitteistot ja rakenteet

Soran murskauksessa käytettävä murskauslaitos koostuu esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulastoista. Riippuen jälkimurskaimien määrästä laitosta kutsutaan kaksi-, kolmi- tai nelivaiheiseksi murskauslaitokseksi. Alueelle sijoitettava murskauslaitos on siirrettävä laitos ja toimii urakaluontoisesti. Murskauslaitoksen käyttöenergia saadaan kevyellä polttoöljyllä toimivasta aggregaatista laitoksen yhteydessä.

Lähtömateriaali (sora) syötetään pyöräkuormaajalla tai siirtoautolla syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Ensimmäisen murskausvaiheen tuote siirretään kuljettimella joko suoraan välimurskaimeen tai seulalle. Toisessa vaiheessa murskausta ja seulontaa jatketaan halutun tuotteen valmistamiseksi. Seulontalaitos toimii polttomoottorilla. Seulon sijainti vaihtelee ottoalueella toiminnan edetessä.

Toiminta-ajat

Ottamisalueen toiminta-ajat ovat seuraavat:

Murskaus/seulonta	ma-pe	klo 7-22
Kuljetukset	ma-pe	klo 6-22
Kuljetukset	la	klo 7-18 (poikkeustapauksissa)

Kaivu ja soran jalostustoiminta on urakaluonteista ja urakat voivat kohdistua mihin vuodenaikaan tahansa. Aktiivista toimintaa on alueella arviolta 4-7 kuukautta vuodessa, eli toiminta ei ole jatkuvaa. Tavanomaisesti seulonta-/murskausurakka kestää muutaman viikon kerrallaan. Urakoiden välillä saattaa olla pitkiäkin taukoja kaivu- ja jalostustoiminnassa. Kuljetuksia saattaa olla tasaisemmin ympäri vuoden. Toiminnan tehokkuus riippuu kiviaineksen kysynnästä. Etenkin talvisin saattaa olla pidempiä aikajaksoja, jolloin kuljetuksia (eikä muutakaan toimintaa) ole lainkaan.

Tuotanto, raaka-aineet ja varastointi

Suunnitelman mukainen kokonaisottomäärä on noin 680 000 m³kr. Ottomäärä perustuu massalaskelmaan, joka on suoritettu nykymaanpinnasta suunnitelmassa esitettyyn ottotasoon. Ottomäärään kohdistuu epävarmuustekijöitä, sillä ottoalueen itäosassa ei ole tarkkaa tietoa kallion pinnasta. Lisäksi on epävarmaa, onko koillisosassa hyödynnettävää maainesta ja missä laajuudessa.

Murskauslaitoksen maksimituotanto alueella on 150 000 t/a soramurskelajikkeita ja keskimääräinen tuotanto 70 000 t/a. Murskausta vaadittava osuus kokonaisottomäärästä ei ole tiedossa, vaan se selviää ottotoiminnan edetessä.

Taulukko 1. Tuotantovuotena käytettävät raaka-aineet

Raaka-aine	Keskiarvo (t/a)	Maksimi (t/a)
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	70 000	150 000
Muualta tuotava kiviaines	ei tuoda	ei tuoda
Kevyt polttoöljy	48,5	104
Öljyt	-	-
Voiteluaineet	0,3	0,5
Vesi		5 m ³ /d

Pölyntorjuntaan mahdollisesti tarvittava vesi tuodaan alueelle säiliöautossa. Koska lähialueella ei ole häiriintyviä kohteita arvioidaan, että vesikastelutarve jalostusprosessissa on vähäistä.

Valmistuotteiden varastot sijoittuvat mahdollisuuksien mukaan kulloinkin käytössä olevan murskaus- ja seulontakohdan läheisyyteen turhien siirtokuljetusten välttämiseksi. Näin ollen varastokasojen sijainnit vaihtelevat toiminnan edetessä. Varastokasojen sijoittelulla vähennetään myös melu- ja pölypäästöjen leviämistä, sillä murskauslaitos/seulontalaitos sijoitetaan varastokasojen suojaan.

Alkuvaiheessa varastointi keskittyy alueen länsiosaan, kaivun edetessä varastointia on myös alueen keski- ja itäosissa. Varastokasojen korkeus on keskimäärin noin 4...8 m. Kasat sisältävät eri kiviaineslajeja.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Ottamisalueelle on tieyhteys Siikakankaantieltä (tie nro 66) nimetöntä yksityistietä pitkin. Siikakankaantielle on ko. tietä pitkin matkaa noin 3,4 km. Luvanhakijalla on oikeus tien käyttöön. Siikakankaantiellä kuljetukset suuntautuvat sekä pohjoiseen että etelään. Uusia tiejärjestelyjä ei ole tarpeen rakentaa ottotoiminnan takia, lukuun ottamatta ottamisalueen sisäisiä työmaateitä, joita muodostuu toiminnan etenemisen mukaan.

Maa-aineskuljetukset hoidetaan ajoneuvoyhdistelmillä ja kuorma-autoilla. Ottotoiminta aiheuttaa suunnitelman mukaisten kokonaisottomäärien perusteella keskimäärin noin 15 kpl kuljetuskäyntejä kohteessa arkisin, mutta kuljetusmäärissä voi olla suuriakin kausittaisia vaihteluita.

Energian käyttö

Murskauslaitoksen käyttöenergia saadaan kevyellä polttoöljyllä toimivasta aggregaatista. Soran seulonnan osalta ottamissuunnitelmaa on täydennetty 8.11.2019.

Taulukko 2. Toiminnan polttoaineen kulutus

Työvaihe	Kulutus	Kesk. kulutus l/a	Max. kulutus (l/a)
Poraus ja rikotus	0,10 l/ktm ³	0	0
Lastaus	0,12 l/t	8400	18000
Raaka-aineen ajo syöttimeen	0,20 l/t	14000	30000
Murskaus	0,40 l/t	28000	60000
Seulonta	0,08 l/t	5600	12000
Varastointi, kuormaus	0,10 l/t	7000	15000
Yhteensä		63000	135000

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Päästöt ilmaan

Taulukko 3. Päästöt ilmaan tuotantovuotena

Aine	Päästö (t/a)
Hiukkaset	kesk. 0,27, max. 0,57
Typen oksidit (NO _x)	kesk. 2,27, max. 4,86
Rikkidioksidi (SO ₂)	kesk. 0,05, max. 0,11
Hiilidioksidi (CO ₂)	kesk. 151, max. 324

Päästöjen puhdistamiseksi ei suoriteta erityisiä toimenpiteitä. Murskauslaitoksen pölypäästöjä vähennetään tarvittaessa kastelemalla (pölytorjuntatarve arvioitu vähäiseksi). Toiminnassa käytetään nykyaikaista laitteistoa, joiden pölypäästöt ovat varsin vähäiset. Murskaustoiminnasta ei aiheudu päästöjä vesiin tai vesistöihin.

Melu

Valtioneuvoston asetuksen mukaan melun ekvivalenttitasoksi sallitaan päiväsaikaan lähimmässä häiriintyvässä kohteessa korkeintaan 55 dB (A). Klo 6-7 melu saa olla korkeintaan 50 dB (A). Vapaa-ajan asuinrakennuksessa melutaso ei saa ylittää 45 dB. Ottamisalueen läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita, eikä erityisiin melutorjuntatoimenpiteisiin ole tarvetta. Seulonta/murskauslaitos sijoittuu pääosin ympäröivää maastoa alemmalle tasolle sekä varastokasojen suojassa, joten siitä ei paljon melua leviä ympäristöön. Ottamisalueen reunoille sijoitettavat pintamaakasat toimivat myös meluvalleina. Alueen sisäinen liikenne pyritään minimoimaan, jolloin turhilta meluhaitoilta vältytään. Kuljetukset suuntautuvat ottoalueelta itään tiellä, jonka varrella ei ole asutusta.

Jätehuolto ja jätteet

Taulukko 4. Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden määrät

Jätteenimike	Arvioitu määrä	Käsittely	Toimituspaikka
--------------	----------------	-----------	----------------

	(kg/a)		
Sekajäte	n. 100 kg	Kerätään jäteastiaan	Toimitetaan jätteenkäsittelylaitokselle
Rautaromu	n. 1000 kg	Kierrätetään	Toimitetaan romuliikkeeseen tai palautetaan varaosatoimittajille
Jäteöljy, vaarallinen jäte	-	Esim. tiivis astia lukittavassa kontissa	Esim. Fortum Waste Solutions

Maaperän, pohjavesien ja pintavesien suojelemiseksi tehtävät toimet

Maaperän ja pohjaveden likaantumisvaara syntyy poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen riskistä onnettomuus- tai häiriötilanteessa päästä maaperään ja pohjaveteen. Pohjaveden suojaksi jätetään noin 4 m paksu suojakerros. Alueelle rakennetaan asianmukainen tukitoiminta-alue ja murskauslaitosaluetta suojataan asianmukaisesti. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvudot havaitaan välittömästi. Erytystä huomiota tulee kiinnittää laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Toiminta-alueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (50–100 l), jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa voidaan heti ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi kaupungin pelastus- ja ympäristöviranomaisille.

Toimintaan liittyvät riskit ja niiden vähentäminen

Alueelle muodostuu työnaikaisia jyrkkiä rintauksia. Putoamisriskistä varoitetaan esim. lippusiimoilla ja varoituskylteillä. Alue on työmaa-alueita, johon asiattomilla on pääsy kielletty. Toiminta-alueella vähennetään työmaaliikenteeseen kohdistuvia riskejä rajoittamalla nopeuksia ja tarvittavin varoituskyltein. Kuljetusajoneuvot ja työkoneet on varustettu peruutusvaroitussäänellä.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen soveltamisesta

Päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käyttämällä nykyaikaista kalustoa. Maa-aineksen käsittelyssä ja kuljetuksessa syntyviä pölyhaittoja vähennetään tarvittaessa kastelulla, ja työmaateiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Varastokasojen oikealla sijoittelulla voidaan myös osin vähentää pölyn leviämistä. Melupäästöjen vähentämiseksi murskauslaitos sijoitetaan ottamisalueen pohjalle siten, että rintaukset sekä varastokasat toimivat meluesteenä.

Arvio ottamistoiminnan vaikutuksista ympäristöön ja vaikutusten vähentäminen

Yleisesti ottaen sorakerrosten ja kasvillisuuden poistaminen lisää pohjavedenpinnan tason vaihteluita ja vaihteluvälin suurenemista, ja olosuhteista riippuen myös pohjaveden laadun vaihtelu saattaa lisääntyä.

Maa-ainesalueelle suunniteltu jatkokäyttö metsätalousmaana kuitenkin lieventää kohonnutta pohjaveden pilaantumiseriskiä. Pohjaveden suojaksi jätetään koko alueella myös noin 4 m paksuinen suojaava maakerros, ja mikäli alueelle varastoidaan polttoaineita, rakennetaan asianmukainen suojattu tukitoiminta-alue. Suunniteltu ottotoiminta ei muuta alueella vallitsevia pohjavesiolosuhteita tai pohjaveden virtaussuuntia nykytilanteesta.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita, eikä erityisiin melutorjuntatoimenpiteisiin ole tarvetta. Seulonta/murskauslaitos sijoittuu pääosin ympäröivää maastoa alemmalle tasolle sekä varastokasojen suojaan, joten siitä ei leviä paljon melua ympäristöön. Ottamisalueen reunoille sijoitettavat pintamaakasat toimivat myös meluvalleina. Alueen sisäinen liikenne pyritään minimoimaan, jolloin turhilta meluhaitoilta vältytään. Kuljetukset suuntautuvat ottoalueelta itään tiellä, jonka varrella ei ole asutusta.

Työmaateiden pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Pölyntorjunnassa ei käytetä suolaa. Varastokasat pyritään sijoittamaan siten, että tuulen aiheuttama pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Pölyämistä aiheuttavat toimenpiteet alueella eivät ole jatkuvia, esimerkiksi seulontaa ja murskausta on vain urakkaluontaisesti. Murskauslaitoksen pölyämistä vähennetään tarvittaessa kastelulla. Työkoneista ja kuljetusajoneuvoista syntyvät pakokaasupäästöt rajoittuvat pääosin ottamisalueelle.

Kaivutoiminta suunnitelman mukaisella alueella ei tule muuttamaan kaukomaisemakuvaa, sillä alue on maastomuodoiltaan tasaista ja kaivusvyvyys on matala. Aluetta ympäröivät laajat metsäalueet, jotka myös osittain estävät näkyvyyden alueelle. Ottoalueen maisemointitoimenpiteiden myötä alueen luonnonolosuhteet palautetaan metsittämällä aluetta. Ottamisalueella ei tiedon mukaan ole arvokkaita luontotyyppisiä tai -lajeja. Maa-ainesten ottamistoiminta vaikuttaa vain vähän alueen eläimiin. Haitta on vähäinen ja työnaikainen ja toiminnan loputtua eläimet palannevat takaisin alueelle.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

Laitoksen toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan mm. tuotantomäärät, -ajat, lajikkeet, tiedot käytetyistä raaka-aineista ja polttoaineesta ja sen määrästä, tiedot syntyneistä jätteistä ja sen poiskuljetuksista sekä maininnat mahdollisista toimintahäiriöistä ja niiden syistä. Ympäristölupavelvollisesta toiminnasta laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan kunnan valvontaviranomaiselle tiedoksi.

Pohjavettä tarkkaillaan ottamisalueen länsiosaan asennetusta pohjaveden havaintoputkesta (HP101). Tarvittaessa asennetaan uusi pohjaveden havaintoputki suunnitelman mukaisen ottamisalueen itäosaan. Pohjaveden pinnan tasoa seurataan säännöllisesti neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Pohjaveden laatua seurataan havaintoputkesta kerran vuodessa syksyllä otettavalla vesinäytteellä. Tarkkailutuloksista laaditaan vuosittainen yhteenvetoraportti, jossa verrataan tuloksia aiempien vuosien tuloksiin. Vuosittaiset tulokset toimitetaan Ruoveden ympäristöviranomaiselle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Ottamistoimintaan ei tehdä mittalaittein suoritettavaa melu- tai pölytarkkailua.

Nämä vaikutukset ovat erittäin vähäiset, eikä lähistöllä ja ottamisalueen vaikutusalueella ole häiriintyviä kohteita. Pölyämistä ja melua seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa ryhdytään toimiin vaikutusten vähentämiseksi.

Lupahakemuksen liitteet

Siikakankaan soranottoalue, Ruovesi, maa-ainesten ottosuunnitelma ja ympäristölupahakemus (Ramboll 1.2.2019). Koordinaattijärjestelmänä EUREF-FIN-TM-35 ja korkeusjärjestelmänä N2000.

- Sijainti- ja maastokartta
- Kiinteistörekisterikartta
- Ottotoiminnan kohteena olevan kiinteistön lainhuutotodistus
- Naapurikiinteistöjen omistajatiedot
- Maakuntakaavaote
- Tutkimuspisteiden rakeisuuskäyrät ja kairausdiagrammit
- Pohjavesi- ja suojelualuekartta
- Luontoselvitys
- Asennetun pohjavesiputken putkikortti (HP101)
- Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma -lomake
- Päästölaskelmat
- Suunnitelmakartat
 - o Nykytilannekartta ja suunnitelmapiirustus 1:2000
 - o Lopputilannekartta 1:2000
 - o Poikkileikkaukset 1:1000 / 1:500

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija esittää, että toiminta voitaisiin maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti aloittaa muutoksenhausta huolimatta. Perusteluna on, että tehtyjen selvitysten mukaan ottotoimintaa estäviä seikkoja ei ole ilmennyt ja Siikakankaan alue on jo laajalti maa-ainesten oton piirissä. Hakija asettaa vakuuden alueen ennallistamiseen, mikäli lupa mahdollisessa oikeuskäsittelyssä kumottaisiin.

HAKEMUSASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta on kuulutettu Ruoveden kunnan virallisella ilmoitustaululla 26.4.–27.5.2019 ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kunnantalolla kuulutusajan. Ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu 24.4.2019 Ruovesi-lehdessä. Hakemuksesta on lähetetty ilmoitus postitse lähimpien naapurikiinteistöjen omistajille.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Pirkanmaan ELY-keskuksesta, Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimistolta, Pirkanmaan liitolta sekä Puolustusvoimilta.

Pirkanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan (PIRELY/1610/2019) mm. seuraavasti (tekstiä lyhennetty):

ELY-keskus katsoo, että ottamistoiminta ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Siikanevan Natura-alueen arvoja. Pöly- ja meluhaittoja

lähiympäristöön tulee vähentää ottamissuunnitelmassa todetuilla toimenpiteillä. Seulonta- ja murskauslaitos sijoitetaan ottamissuunnitelmassa mainittujen varastokasojen suojaan ja ottamisalueen pintamaakasoja sijoitetaan meluvalleiksi maa-ainesten ottamisalueen eteläpäähän, jolloin melua leviää mahdollisimman vähän metsähallituksen luonnonsuojelutarkoituksiin varatulle alueelle ja Siikanevan Natura-alueelle.

Suunnitellulle maa-aineksen ottamisalueelle tehdyssä luonnon perustilaselvityksessä suositellaan selvitetävän kangaskiurun ja kehrääjän esiintyminen alueella. ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi asian selvittämistä, ennen kuin maa-aineksen ottamislupa alueelle voidaan myöntää, tai vaihtoehtoisesti suosittaa jättämään maakunnallisesti arvokkaan linnustoalueen (MAALI-alue) kokonaan käsittelyn ulkopuolelle.

Ottamisalue sijaitsee osittain Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 mukaisella maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Hakemus on tältä osin puutteellinen, koska alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilymisen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Hakemusta tulee täydentää ja asiasta tulee pyytää Pirkanmaan liiton lausunto. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen tulisi suunnata ensisijaisesti niille alueille, joille ottamistoiminta soveltuu paremmin.

ELY-keskus katsoo, että hakemusta tulee täydentää valtioneuvoston asetuksella ympäristönsuojelusta 7 § kohdan 3 mukaisella selvityksellä pohjaveden virtaussuunnista, sillä ottamisalue on poikkeuksellinen laaja (yli 20 ha) ja sille on asennettu vain yksi pohjavesiputki. Tämän takia alueelle tulee asentaa riittävä määrä pohjavesiputkia, joiden avulla pohjaveden virtaussuunta saadaan luotettavasti selvitettyä. Suunnitelma pohjavesiputkien sijoittamisesta tulee toimittaa etukäteen ELY-keskukselle kommentointia varten.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen ja murskaaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Runsaasti poltto- ym. öljyjä ja niiden varastointia, käsittelyä ja kuljetustoimintaa tärkeällä pohjavesialueella vaativa toiminta aiheuttaa ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaantumisvaaran. Yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa ovat varovaisuus- ja huolellisuusperiaate sekä ympäristön kannalta parhaan käytännön periaate (YSL 20 §).

Pohjaveden pinta

Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Kalliopinna päälle on hyvä jättää vähintään kaksi metriä paksu hiekkakerros metsän kasvun turvaamiseksi.

Tarkkailu

Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti alueelle asennetusta ja asennettavista pohjaveden havaintoputkista neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Virtaussuunnassa

murskaustoiminnan/tukitoiminta-alueen alapuolella olevasta havaintoputkesta vuosittain otettavasta näytteestä tulee analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti ja öljyhiilivedyt.

Vedenlaatonäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatuksikriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Lisäksi tulee huomioida, että määräysrajat mineraaliöljyille ja polttoainehiilivedyille ovat vastaavia kuin pohjaveden ympäristölaatunormit (VNa 341/2009). Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Ottamis- ja murskaustoiminta

Tankkaus- ja tukitoiminta-alueet on lähtökohtaisesti sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja sade- ja sulamisvedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alue joudutaan poikkeustilanteessa sijoittamaan kaivualueelle, tulee sade- ja sulamisvedet suojatulta alueelta johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai kerätä umpisäiliöön pois vietäväksi. Koneiden ja laitteiden tankkausta varten varastoitavan polttoaineen säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai vastaavia. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot laponestolla.

Siirrettävän murskauslaitoksen sekä seulan polttoainesäiliöt, mahdolliset aggregaatit ja niiden tarvitsemat polttoainesäiliöt ja -putket, työkoneiden polttoainesäiliöt ja putket sekä tankkausalue on sijoitettava alueella käytettäviä kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiiviysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Ottamiseen liittyvät toiminnot tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Luvassa on annettava tarvittavat määräykset melu- ja pölypäästöjen rajoittamisesta sekä tarvittaessa päästöjä on selvitettävä myöhemmin valvontaviranomaisen määräämällä tavalla.

Jälkihoito

Mahdollisessa jälkihoidossa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat mahdollisten varastokasojen poistaminen alueelta, alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros. Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteillä muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 20–30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan.

Pohjavesialueella levitettävä pintamateriaali ei saa olla liian hienorakeista, sillä hienorakeinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja soveltuu huonosti kasvillisuuden kasvualustaksi. Myöskään karike ja kuorike eivät sovellu pohjavesialueella käytettäväksi.

Ottamisalueelle tulee istuttaa sekapuustoa. Valtapuuksi sopii mänty, jonka lisäksi alueelle istutetaan rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää ja pihlajaa. Mäntyä voidaan istuttaa 2 500 kappaletta hehtaarille ja muita yhteensä 500 kappaletta hehtaarille. Alueen jälkihoidon lopputuloksena tulee olla mahdollisimman hyvin ympäristöön sopeutuva alue.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto toteaa lausunnossaan 26.3.2019, että esitetyn maa-ainesten ottosuunnitelman mukaan toimittaessa, ja koska toiminta sijaitsee hakemuksen mukaan n. 900 metrin päässä lähimmästä yksittäisestä vapaa-ajan kiinteistöstä ja vakituista asutusta ei alueen läheisyydessä ole, ei ole syytä olettaa, että toiminnasta aiheutuisi terveyshaittaa asutukselle. Mikäli kuitenkin asutukselta tulee valituksia melusta ja pölystä tulee tarvittavat melumittaukset ja pölynsidonta suorittaa asianmukaisesti ja ryhtyä tarvittaviin muihin toimenpiteisiin mahdollisen terveyshaitan poistamiseksi.

Polttoaineiden, voitelu- ja jäteöljyjen, vaarallisten jätteiden sekä muiden haitallisten kemikaalien käyttö ja varastointi on suoritettava siten, ettei niiden varastoinnista ja käsittelystä aiheudu pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- ja pohjavedelle. Koko toiminnassa on otettava erityisesti huomioon se, että toiminta sijoittuu II luokan pohjavesialueelle.

Pirkanmaan liitto toteaa lausunnossaan (PL/114/03.05.04/2019) mm. (tekstiä lyhennetty), että Pirkanmaan maakuntakaavan näkökulmasta lausuttavassa hankkeessa on keskeistä ottaa huomioon etenkin pohjaveden suojeleminen ja vedenhankinnan turvaaminen, Siikanevan suojeleminen ja Natura-alueen arvojen sekä muutoinkin luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, virkistyskäyttöön kohdistuvien haittojen ehkäiseminen (ml. alueen jälkikäyttö ja turvallisuus), sekä puolustusvoimien toiminnan huomioon ottaminen. Pirkanmaan liitto katsoo, että lupaharkinnan yhteydessä on syytä arvioida

ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kynnyksen ylittyminen, koska alueella on useita muitakin ottamisalueita. Lisäksi lupaharkinnassa tulee varmistua siitä, että valtioneuvoston päätöksen (93/1992) melutason ohjeavot eivät ylitä Siikanevan luonnonsuojelualueella. Pohjaveden suojelun ja vedenhankinnan turvaamisen osalta Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä, että lupaharkinnassa kuullaan Pirkanmaan ELY-keskuksen asiantuntijoita. Lisäksi todetaan vielä, että Puolustusvoimille tulee antaa mahdollisuus lausua lupahakemuksesta.

Puolustusvoimilla ei ollut lausuttavaa lupahakemukseen.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutusaikana hakemuksesta annettiin yksi muistutus. Metsähallitus toteaa muistutuksessaan 14.5.2019 mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavaa:

Ottamisalueelta noin 300 metriä etelään sijaitsee Metsähallituksen Luontopalvelut -yksikön hallinnoima alue, joka kuuluu myös Siikanevan Natura-alueeseen. Se on hankittu luonnonsuojelutarkoitukseen, ja se tullaan myöhemmin lisäämään osaksi Siikanevan soidensuojelualueetta. Metsähallitus katsoo, että olennaista Metsähallituksen suojelukohteen suojelemiseksi ovat toimenpiteet haitallisten pöly-, melu- ja vesistövaikutusten vähentämiseksi. Metsähallitus muistuttaa, että suunnitelman toimenpiteet eivät saa johtaa haitallisiin muutoksiin suojelukohteen luontoarvoissa.

HAKIJAN KUULEMINEN

Hakijalle varattiin mahdollisuus esittää vastine hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja muistutukseen.

Hakija antoi 8.4.2019 vastineen ELY-keskuksen antamaan lausuntoon, jossa todetaan mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Arvokas linnustoalue (MAALI)

Hakija on päivittänyt otto suunnitelmaa ELY-keskuksen ehdotuksen mukaisesti siten, että ottamisalue kokonaisuudessaan jää arvokkaan linnustoalueen (MAALI-alue) ulkopuolelle, jolloin ELY:n lausunnon mukaan erillinen linnustoselvitys ei ole tarpeen. Rajausmuutoksen myötä ottoalueen (kaivualueen) raja on koillisosassa verrattain pienellä alueella siirretty enimmillään noin 35 m länteen. Ottoalueen uusi pinta-ala on 15,2 ha (aiemmin 15,7 ha) ja ottamisalueen uusi pinta-ala on 19,4 ha (aiemmin 20,1 ha). Mitään toimintoja (pintamaiden varastointia tms.) ei sijoiteta MAALI-alueen sisälle. Päivitetty suunnitelmapiirustus, jossa esitetty muutetut aluerajaukset, on esitetty vastineen liitteenä. Alueen pienentämisen myötä ottomäärä vähenee noin 20 000 m³ktr, eli uusi laskennallinen ottomäärä on 680 000 m³ktr (aiemmin 700 000 m³ktr).

Maakuntakaava ja luontoarvot

Ottoalue sijaitsee vain pieneltä osin lounaisosassa maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä (MK). Suurilta osin (n. 75 %) ottoalue sijaitsee ko. kaavamerkinnän ulkopuolella. Maakuntakaavan rajaukset eivät ole tarkkoja, mutta joka tapauksessa ottoalue sijaitsee pääosin MK-alueen ulkopuolella tai

reuna-alueella, eikä sen sisällä. Ko. merkintä ei sinänsä kiellä maa-ainesten ottoa eikä se rajoita alueen maa- ja metsätaloustaloutta. Suunnittelumääräyksen mukaan on mm. kiinnitettävä huomiota maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten turvaamiseen ja luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilymiseen.

Luontoon ja maisemaan liittyvät asiat on otettu huomioon ottoalueen suunnittelussa. Alue on rajattu siten, että se istuisi maisemaan mahdollisimman hyvin. Alueella ei ole olemassa olevien tietojen ja tehtyjen selvitysten mukaan ole erityisiä luontoarvoja ja alueen eteläpuolella olevaan Natura-alueeseen jää riittävän suuri etäisyys, eikä siihen sen myötä kohdistu minkäänlaisia haittavaikutuksia ottotoiminnan myötä. Suon vesitasapaino ei muutu ottotoiminnan myötä.

Maakuntakaavaan on merkitty geologiset arvokkaat muodostumat (ge1, ge2, ge3), mutta lähimpään tällaiseen alueeseen (ge1) on ottoalueesta etäisyyttä yli 700 m (ottoalueen kaakkoispuolella). Hakijan ottoalue sijaitsee muiden toiminnassa olevien ottoalueiden vieressä alueella, jossa siis on myönnetty lukuisia muitakin ottolupia. Raportissa *"Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelma (2017)"* todetaan, että mikäli Siikakankaan pohjavesialueelle halutaan sijoittaa uusia maa-ainesten ottamisalueita, tulee maa-ainesten ottaminen keskittää jo luvitettujen ottamisalueiden läheisyyteen. Hakijan käsityksen mukaan ottoalue ei siten ole sijoitettu maakuntakaavan tai maankäyttötavoitteiden vastaisesti. Siikakankaan arvokkaat osat jäävät selvästi ottoalueen ulkopuolelle eikä ottotoiminta estä alueen käyttämistä esim. virkistykseen ottotoiminnan jälkeen.

Soranoton jälkeisellä asianmukaisella maisemoinnilla voidaan edistää ja jopa kohentaa luonnon monimuotoisuutta merkittävästi verrattuna tilanteeseen, joka vallitsi ennen soranottoiminnan käynnistymistä. Soranottoalueille leviää usein esim. harvinaisia kasveja ja hyönteisiä. Soranottoalueiden tarjoamaan potentiaaliin luonnon monimuotoisuuden edistämiseen on vasta viime vuosina alettu kiinnittämään enemmän huomiota.

Pohjavesi

POSKI-projektin yhteydessä on Siikakankaan alueella tehty mm. maatumauotuksiin perustuvia maaperäselvityksiä. Kaksi tutkimuslinjaa sijoittui hakijan ottoalueelle. Yksi tutkimuslinja (MT10) kulki pohjois-eteläsuunnassa ottamisalueen länsiosassa. Siinä pohjavesi tulkittiin olevan tasolla noin +160...+161 ottamisalueen kohdalla. Hakijan asentama pohjavesiputki (HP101) sijoittuu maatumauotuslinjan välittömään läheisyyteen (n. 10 m etäisyydellä) paalulla noin 700 m. Pohjavesiputkesta 14.1.2019 mitatun pohjaveden pinnankorkeus oli +160,85, eli maatumauotuksen pohjavesitulokinta on ollut oikea. Länsi-itäsuuntaisessa maatumauotuksessa (MT-20) pohjavesi on tulkittu olevan samalla tasolla, mutta linjassa näkyy selvästi, että kallio nousee ottoalueen itäosassa pohjaveden pinnan yläpuolelle, eikä pohjavettä siinä esiinny lainkaan. Hakijan teettämässä kairauksissa kallio tuli vastaan tasolla +166,5...+167 ottoalueen itäosassa.

Siikakankaan pohjavesialue on tutkittu varsin perusteellisesti. *Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelma (2017)* -selvityksessä on esitetty tutkimuksiin perustuvia

tulkintoja pohjaveden virtausolosuhteista alueella. Tutkimusten perusteella on myös määritetty mahdollisia vedenottamopaikkoja, joita olisi pohjavesialueen koillisosassa, yli kahden kilometrin etäisyydellä hakijan ottamisalueelta. Pohjaveden virtaussuunta on hakijan ottamisalueella etelästä/lounaasta pohjoiseen/koilliseen.

Hakijan käsityksen mukaan lupaharkintaa varten ei ole tarpeen asentaa alueelle lisää havaintoputkia. Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 7 § 3 kohdan mukaiset tiedot pohjaveden pinnankorkeudesta ja virtaussuunnista ovat jo tiedossa, kun huomioidaan jo aiemmin tehdyt perusteelliset maaperä- ja pohjavesiselvitykset täydennettynä hakijan teettämällä omilla tutkimuksilla ja pohjavesiputken asennuksella. Alin ottotaso +165 on turvallinen, mutta lupamääräyksellä voidaan vielä erikseen määrätä, että 4 m paksu suojakerros on jätettävä. Hakija on ottosuunnitelmassaan esittänyt, että jo asennetun pohjavesiputken lisäksi, asennettaisiin alueelle tarvittaessa lisää pohjavesiputkia ennen ottotoiminnan aloittamista. Tätäkin voidaan varmistaa lupamääräyksin. Kallion päälle, siinä kohdin, jossa ei esiinny pohjavettä alueen itäosassa, jätetään vähintään metrin paksuinen maakerros, mutta paikon maakerros voi olla paksumpikin. Metrin kerros on kuitenkin riittävä männyille.

Muut asiat

Mikäli poltto- ja voiteluaineita alueella säilytetään, rakennetaan tukitoiminta-alue hakemuksessa sekä ELY-keskuksen lausunnossa esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Toiminnassa varmistetaan, ettei haitta-aineita pääse maaperään tai pohjaveteen. Ottamisalue sijaitsee kokonaisuudessaan luokitellun pohjavesialueen sisällä, mutta kaakkoisosassa ottamisalue on pieneltä osin pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Mahdollinen tukitoiminta-alue on lisävarotoimenpiteenä siirretty hakemuksessa esitetystä sijainnista tähän kohtaan, jossa se ainakin jää muodostumisalueen ulkopuolelle. Murskauslaitoksen maaperäsuojauksen osalta toimitaan ELY-keskuksen ohjeiden ja lupamääräysten mukaisesti.

Jälkihoidon osalta otetaan huomioon ELY-keskuksen antamia ohjeita. Ottosuunnitelmassa hakija on esittänyt hieman väljempää istutustiheyttä (2000 kpl/ha) eikä lehtipuustoa ole esitetty istutettavaksi, sillä tavanomaisesti se leviää ajan saatossa tehokkaasti itsestään jälkihoidetuille ottoalueille. Kasvukerroksen perustamisessa tullaan käyttämään hyödyksi alueen omia välivarastoituja pintamaita. Alueen ulkopuolelta ei ole esitetty tuotavan pintamaita, sillä siitä aiheutuu aina jonkinasteinen riski varsinkin pohjavedelle.

Hakija antoi 4.6.2019 vastineen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimiston antamaan lausuntoon, jossa todetaan, että etäisyyden ollessa yli 900 m, melun raja-arvot (45 dB, 55 dB) eivät voi ylittyä. Soran seulonnessa aiheutuu hyvin vähän melua ja soran murskausta on vain ajoittain tarvittaessa. Lisäksi laitokset sijoittuvat varastokasojen suojassa. Melumittauksista ei ole tarvetta antaa luvassa määräyksiä. Melu- ja pölytorjunnasta sekä mahdollisten polttoaineiden ja öljyjen varastoinnista huolehditaan asianmukaisesti pohjavesialueluokitusta huomioiden.

Hakija antoi 4.6.2019 vastineen Pirkanmaan liiton antamaan lausuntoon, jossa todetaan, että hakijan suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei ole ristiriidassa lainvoimaa saaneen maakuntakaavan merkintöjen ja määräysten

kanssa. Pohjaveden suojeluun ja käyttömahdollisuuksiin liittyvät asiat on huomioitu ottosuunnitelmassa sekä myöhemmin laaditussa täydennyksessä. Kuten hakija aiemmassa vastineessa totesi, on Siikakankaan pohjavesialue tutkittu varsin perusteellisesti. Hakijan toiminnasta ei aiheudu muutoksia pohjaveden virtaussuuntiin tai pohjaveden muodostumiseen. Hakija tulee myös suorittamaan asianmukaista pohjaveden tarkkailua esitetyn tarkkailuohjelman sekä annettavien lupamääräysten mukaisesti.

Ottoalue sijaitsee vain pieneltä osin lounaisosassa maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä (MK). Suurilta osin (n. 75 %) ottoalue sijaitsee ko. kaavamerkinnän ulkopuolella. MK-merkintä ei kiellä maa-ainesten ottoa eikä se rajoita alueen maa- ja metsätaloustaloutta. Siikanevan suojelualueeseen ei kohdistu haitallisia vaikutuksia ottotoiminnan myötä. Hakija on hakemuksessaan todennut, että toiminnasta aiheutuvat melupäästöt ovat hyvin vähäiset urakaluonteisen toiminnan johdosta. Seulonnan aiheuttama melutaso on yleensä varsin vähäinen ja soran murskausta suoritetaan vain jaksoittain ja tarvittaessa. Toiminnasta aiheutuvat vähäiset melu- ja pölypäästöt eivät ole jatkuvia ja asianmukaisesta melutorjunnasta huolehditaan meluavien toimintojen sijoittelulla ja suojavalleilla/varastokasoilla. Suojelualueen tai muun lähiympäristön virkistyskäyttöön hakijan toiminnalla ei siten ole haitallisia vaikutuksia. Puolustusvoimilla ei ollut lausuttavaa hakemuksen johdosta.

Vaikka Siikakankaan alueella on useita muita ottamisalueita, on hakijan ottamisalue kuitenkin erillään niistä, eikä hakijan käsityksen mukaan sellaisia yhteisvaikutuksia voi muodostua, joiden perusteella YVA-menettely olisi tarpeen. Hakijan ottoalueen ja itäpuolen ottamisalueiden väliin jää luonnontilainen kallioinen alue, joka myös estää pohjaveden virtauksen alueiden välillä. Yhteisvaikutukset melun ja pölyämisen osalta ovat myös vähäiset ja lisäksi on hyvin epätodennäköistä, että kaikilla alueen ottamisalueilla edes olisi ottotoiminta samanaikaisesti käynnissä. Mikäli kuitenkin tulkittaisiin, että lähin naapuriottoalue (kiinteistöllä RN:o 12:0) ja hakijan ottoalue muodostaisivat kokonaisuuden, niin yhteenlaskettu pinta-ala ei silti ylittäisi 25 hehtaaria, eikä YVA-menettelyä siten sovelleta. ELY-keskus ei myöskään ole tätä lausunnossaan edellyttänyt.

Hakija antoi 4.6.2019 vastineen Metsähallituksen antamaan muistutukseen, jossa todetaan, että ottamisalueen eteläpuolella sijaitseva Natura-alue ja soidensuojelualue on huomioitu ottosuunnitelman laadinnassa. Soidensuojelualueen laajentaminen tulevaisuudessa niin, että se ulottuu koko Natura-alueelle, ei edellytä muutoksia ottosuunnitelmaan. Ottamistoiminta ei muuta alueen pohjavesiolosuhteita eikä siten myöskään suoalueen vesitasapainoa. Suojaetäisyys on lisäksi riittävä, eikä ottotoiminnasta kulkeudu haitallisin määrin pölyä kohti suojelualueita. Ottotoiminnassa huolehditaan asianmukaisesta pöly- ja melutorjunnasta hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Toimenpiteiden myötä haitallisia muutoksia suojelualueen luontoarvoissa ei muodostu. Suunnitellun suojelualueajennuksen ja ottamisalueen välille jää lisäksi hieman korkeammalle kohoava kumpare (Niinivehmas), mikä osaltaan estää vähäisten melu- ja pölyvaikutusten ulottumista suoalueelle.

TIEDOT TEHDYISTÄ TARKASTUKSISTA

Alueella on hakemukseen liittyen käyty tarkastuksella 5.11.2019.

RATKAISUOSA

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta on tarkastanut Arto Moisioin maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen ja päättää seuraavaa:

Ympäristölautakunta myöntää Arto Moisioille maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten (sora) ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan soran murskaamiseen ja seulontaan Ruoveden kunnassa Pohjan kylässä sijaitsevalle kiinteistölle Moisioinlisä (kiinteistötunnus 702-416-11-0).

Toiminta tulee toteuttaa kulloinkin voimassa olevien säädösten, hakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten ottamislupa ja ympäristölupa hiekan/soran kaivulle sekä soran murskaukselle ja seulonnalle myönnetään kymmeneksi vuodeksi yhteensä 680 000 m³ ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle alueelle (pinta-ala 15,2 ha). Lupa ei mahdollista muualta tuotavan kiviaineksen murskaamista kyseisellä alueella.
2. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010.
3. Maa-ainesten ottamistoiminnan vastaavan työnjohtajan yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista ottamisalueen rajat on merkittävä maastoon lippusiimalla, tai 25 metrin välein puu- rauta tai muovipaaluin, joita ei saa hävittää tai siirtää. Lisäksi alueella tulee olla kiinteitä korkeusmerkkejä, joista voi seurata ottamistasoa. Korkeusmerkit on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään (N2000). Alueen ulkopuolelle tulee asentaa informaatiokyltti, jossa esitetään toiminnanharjoittajan tiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkkien tulee olla alueella koko ottamistoiminnan ajan.
5. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella alkutarkastus. Alkutarkastuksessa käydään läpi, onko toiminnanharjoittaja toteuttanut ne lupaehdot, jotka on määrätty tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle.
6. Avaamattomilta ottamisalueilta on poistettava pintamaakerros ottamisen etenemisen mukaisesti ja varastoitava se lupa-alueen reunoille. Alueelta tulevat pintamaat on varastoitava niin, että ne voidaan käyttää maisemoinnin

yhteydessä aluskasvillisuuden ja puuston kasvualustaksi.

7. Ottamista ei saa ulottaa neljää (4) metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjavedenpintaa, eikä ottamissuunnitelmassa esitettyä alinta ottamistasoa alemmas, +165,0 m (N2000) mpy. Pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita eikä pohjaveden laatuun ja korkeustasoon saa aiheuttaa muutoksia. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja ei saa tehdä.

8. Luiskien yläpuolella maanpinta on pidettävä 15 metrin matkalla puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä tekijöistä. Toiminnanharjoittajan on pidettävä huoli, ettei luiskista aiheudu turvallisuushaittaa. Ottamistoiminnan aikana jyrkät reunat ja luiskat on aidattava kiinteällä aidalla ja ottamisalueen ympäristöön asennettava varoitustauluja. Ulkopuolisten kulku toiminta-alueelle metsäautotieltä päin on estettävä lukittavalla puomilla tai vastaavalla järjestelyllä.

9. Jälkihoitotoimenpiteisiin (luiskaus ja maisemointi) on ryhdyttävä ottamisalueella sitä mukaa, kuin ottamistoiminta edistyy alueella.

Toiminta-ajat

10. Murskauksen ja seulonnan toiminta-aika on vuosittain enintään 140 päivää (ottamissuunnitelmaa täydennetty 8.11.2019). Kuormausta ja kuljetusta saa tehdä ympäri vuoden.

Toiminnassa tulee noudattaa seuraavia toiminta-aikoja:

- Murskaus/seulonta arkipäivisin klo 7.00 – 22.00 välillä
- Kuljetukset arkipäivisin klo 6.00 – 22.00 välillä
- Kuljetukset poikkeustapauksissa lauantaisin klo 7.00 – 18.00 välillä

Murskauksen/seulonnan toimintajakson aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Melu, pöly ja tärinä

11. Toiminta ei saa lähimmän asuinrakennuksen piha-alueella ylittää melutason päiväohjearvoa 55 dB (L_{Aeq}) klo 7-22. Loma-asutukseen käytettävillä alueilla, luonnonsuojelualueilla tai virkistysalueena käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää 45 dB (L_{Aeq}) klo 7-22 ja klo 22-7 tasoa 40 dB (L_{Aeq}). Lupaviranomainen voi velvoittaa tarvittaessa toiminnanharjoittajan teettämään ulkopuolisella asiantuntijalla melumittauksia toiminnan aikana.

12. Toiminnan tulee tapahtua siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Murskauslaitteisto ja pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Maa-ainesten varastokasat tulee sijoittaa siten, että ne toimivat meluesteinä lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan.

13. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Murskaamon melua tulee torjua mahdollisuuksien mukaan myös koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla parhailla meluntorjuntatoimilla.

14. Laitoksen kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei pölyämisestä aiheudu haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Pölyn leviäminen

ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Päästöt maaperään sekä pohja- ja pintaveteen

15. Siirrettävän murskauslaitoksen sekä seulan polttoainesäiliöt, mahdolliset aggregaatit ja niiden tarvitsemat polttoainesäiliöt ja -putket, työkoneiden polttoainesäiliöt ja putket sekä tankkausalue on sijoitettava alueella käytettäviä kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm vahvuudesta muovista tai vastaavan tiivistysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle tukitoiminta-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Tukitoiminta-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Polttonesteet, öljyt ja muut kemikaalit tulee säilyttää ja käsitellä tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alue tulee hyväksyttävä etukäteen.

16. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä, ja ne on varustettava ylitäytönestimillä ja laponestolla. Säiliöiden täyttöputkien ja jakelulaitteiden tulee olla lukittavia ja ne on pidettävä lukittuina, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti.

17. Työkoneiden huoltotoimenpiteitä ei pääsääntöisesti saa tehdä alueella. Mikäli koneelle joudutaan tekemään alueella välttämättömiä huoltotoimenpiteitä, tulee ne tehdä tiivistetyllä tukitoiminta-alueella tai huoltotoimissa on käytettävä imeytysmattoja tai vastaavia tiiviitä alustoja, joilla estetään haitallisten aineiden pääsy maaperään. Muut koneiden pesu- tai huoltotoimenpiteet on kielletty.

18. Työkoneiden säilytyspaikan pohja tulee tiivistää asianmukaisesti ja huolehtia siitä, ettei säilytyspaikalta pääse ympäristöön öljyisiä tai muita luontoon kuulumattomia nesteitä.

19. Tukitoiminta-alueelta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava.

20. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten alueella on oltava riittävästi alkusammutus- ja vuotojontorjuntakalustoa. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuksien tai häiriötilanteiden edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Öljyvutojen varalta alueella on oltava käytössä imeytysainetta, keräysvälineitä ja säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Mahdollisista häiriötilanteista (poikkeukselliset päästöt, vahingot, onnettomuudet), joista saattaa aiheutua päästöjä ympäristöön, on välittömästi ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Öljy- tai kemikaalivahingosta on ilmoitettava myös öljyntorjuntaviranomaiselle (palo- ja pelastusviranomaisen).

Mahdollisiin häiriötilanteisiin tulee varautua suunnitelmallisesti. Alueella

työskentelevät on perehdytettävä häiriötilanteissa toimimista varten.

Jätteet

21. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminta ja varastointi on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pintavesille, pohjavesille tai muuta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata. Alueelle ei saa sijoittaa sinne kuulumattomia materiaaleja ja jätteitä.

22. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin riittävän usein. Jätteet saa luovuttaa ainoastaan sille, jolla on oikeus ottaa jätteitä vastaan. Toiminta-alueen jätehuollossa on noudatettava kunnallisia jätehuoltomääräyksiä.

23. Vaaralliset jätteet (mm. jäteöljyt) tulee varastoida lukitussa ja tiivispohjaisessa tilassa omissa astioissaan niin, että pakkausten rikkoutuessakin aineiden leviäminen ympäristöön on estetty. Ne on pakattava ja merkittävä jätelainsäädännön mukaisesti. Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa.

24. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu sekä toimituspaikka ja -aika. Vaarallisten jätteiden siirrosta tulee olla siirtoasiakirja.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

25. Laitoksen toimintaa on tarkkailtava toiminnan aikana aistinvaraisesti sekä tarkastettava koneiden kunto säännöllisesti ja huolehdittava niiden huollosta ja kunnossapidosta.

26. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tehdä maa-aineslaissa säädetty ilmoitus edellisenä vuonna otetuista maa-aineksista maa-ainesasetuksen mukaisesti.

27. Ainesten ottamisen valvonnasta veloitetaan tarkastusmaksu, jonka suuruus perustuu kunakin vuonna voimassa olevaan maa-ainestaksaan. Vuotuiseen ottomäärään perustuvassa valvontamaksussa vuotuisena ottomääränä käytetään 68 000 m³ltr.

28. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti pohjavesiputkista neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa).

Pohjavesiputkista tulee ottaa vuosittain näytteet, joista analysoidaan haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti ja öljyhiilivedyt. Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatukriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa Ruoveden valvontaviranomaiselle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle.

29. Alueelle tulee jo asennetun pohjaveden havaintoputken (HP101) lisäksi asentaa riittävä määrä lisää pohjavesiputkia ennen ottotoiminnan

aloittamista, jotta pohjaveden virtaussuunta saadaan luotettavasti selvitettyä. Suunnitelma pohjavesiputkien sijoittamisesta tulee toimittaa etukäteen Pirkanmaan ELY-keskukselle kommentointia ja suunnitelman hyväksymistä varten. Mahdollisten uusien havaintopaikkojen tiedot (putkikortti ja sijainti) tulee toimittaa valvontaviranomaiselle sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle. Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluun tulee toimittaa havaintoputken avain ja putkikortti.

30. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa toiminnasta, päästöistä, jätteistä ja käyttötarkkailusta. Yhteenvedo kirjapidosta tulee toimittaa Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Yhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- käyttövuorokaudet ja toiminta-ajat toiminnoittain (poraukset, rikotus, murskaus)
- murskatun kiviaineksen määrä ja laatu
- syntyvien jätteiden määrä, laatu ja toimituspaikat
- polttoaineiden laatu ja käyttömäärä
- tiedot ympäristön kannalta merkittävistä häiriö- ja poikkeustilanteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä
- vesinäytetulokset ja mahdolliset ympäristöselvitykset.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

31. Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Maisemointi ja jälkihoito

32. Ennen maa-ainesten ottamisen lupa-ajan päättymistä tulee alueen maisemointi tehdä loppuun ja jälkityöt suorittaa viivyttämättä. Jälkihoitotöiden on oltava valmiina luvan voimassaoloaikana. Ottamisalueen lopulliset luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai sitä loivemmiksi. Ottamisalueen pohja on muotoiltava luonnonmukaisen vaihtelevaksi. Alueelta kuorittu pintamaa tulee levittää alueelle ja luiskiin aluskasvillisuuden kasvualustaksi noin 0,5 metrin paksuiseksi kerrokseksi. Alueen jälkikasvussa on käytettävä puhtaita maa-aineksia.

33. Toiminnan loputtua kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois. Alueella ei saa olla sellaisia rakennelmia tai maa-ainesten varastokasoja, jotka estävät maisemoinnin ja jälkihoitotöiden toteuttamisen.

34. Alue tulee maisemoida istuttamalla alueelle puiden taimia ottamissuunnitelman mukaisesti. Mikäli loppukatselmuksessa todetaan, että alueella on edellytykset metsittyä luontaisesti, voidaan alue jättää metsittymään luonnostaan. Luvan haltijan on tehtävä luvan päättymisen jälkeen kahden vuoden päästä seurantakäynti alueella, toimitettava kuvat alueesta ja annettava käynnin perusteella esitys tarvitaanko alueella puiden istutustoimenpiteitä.

35. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan voimassaolon umpeutuessa on luvan haltijan pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen mukaista loppukatselmusta. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Luvan siirto, toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

36. Mikäli lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. Samoin konkurssitapauksissa, mikäli pesä jatkaa ottotoimintaa, tulee siitä tehdä ilmoitus lupaviranomaiselle tai siirtää lupa kuuden (6) kuukauden kuluessa konkurssista toiselle ottajalle.

37. Mikäli maa-ainesten ottotoiminnan yhteydessä ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, tai toiminnassa tapahtuu pitkäaikainen keskeyttäminen, lopettaminen, tai muita olennaisia muutoksia, on asiasta ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Jos toiminta alueella ei jatku enää tämän lupakauden jälkeen eikä ottaminen ole edennyt suunnitelman mukaisesti, tulee luvan haltijan esittää viimeistään kuusi kuukautta ennen lupa-ajan päättymistä valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi lopullinen, yksityiskohtainen alueen jälkihoitosuunnitelma.

Näiden määräysten lisäksi toiminnanharjoittajan tulee toimia voimassa olevien lakien ja säädösten mukaisesti.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN ENNEN LAINVOIMAISUUTTA

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta antaa luvan maa-ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on lainvoimainen. Samalla ympäristölautakunta päättää, että hakijan on asetettava **10 000 €** vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Valitusviranomaisen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon. Päätöksen saatua lainvoiman tulee vakuus muuttaa koskemaan koko jäljellä olevaa lupakautta maisemointineen.

VAKUUS

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi hyväksyttävä vakuus määrältään **70 000 €**. Määrätty vakuus kattaa sekä maa-aineslain että ympäristönsuojelulain edellytykset.

Vakuutena hyväksytään pankin tai vakuutusyhtiön omavelkainen takaus tai pankkitalletus. Vakuutta voidaan tarkistaa maisemointitöiden etenemisen mukaan valvontaviranomaisen tarkastusten perusteella. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamista, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuuden suuruuden muuttamisesta tehdään tarvittaessa erillinen päätös.

Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikkien luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuus voidaan vapauttaa vasta lupaviranomaisen päätöksellä. (MaL 12 §, VNA 926/2005, 8§)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan maa-ainesten ottaminen on suunniteltava niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja lupaharkinta

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, 6) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisien kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja---. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Sijoittamisessa on noudatettava mitä 11 §:ssä säädetään.

Eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n mukaan mm. kiinteistöä tai

rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä ympäristölle haitallisista aineista, kuten esim. pölystä, hajusta tai melusta. Räsityksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsityksen muu tavanomaisuus, räsityksen voimakkuus ja kesto, räsityksen syntyminen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset mm. päästöistä, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa ja toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, luonnonsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Alueen kaavoitus ei aseta estettä luvan myöntämiselle.

Luvassa on annettu määräykset maaperän ja pohjaveden pilaumisriskin ehkäisemiseksi sekä jätehuoltoa koskevat määräykset. Alueet, joilla käsitellään tai varastoidaan maaperän pilaantumisen aiheuttavia aineita, on määrätty suojattavaksi pidettävillä rakenteilla. Toiminnan vaikutusten seuraamiseksi on annettu tarkkailumääräykset.

Kun otetaan huomioon toiminnasta aiheutuvien päästöjen ehkäiseminen ja rajoittaminen, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden vaarantumista, yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista ympäristössä tai kohtuutonta räsitystä naapuritiloilla. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat täytyneet.

Perustelut

Ympäristölautakunta katsoo, että suunnitelmien ja lupamääräysten mukaisesta ottamisesta ei aiheudu ennalta arvioiden maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Lupamääräykset huomioon ottaen, ottamisen ei katsota aiheuttavan sellaista seurausta, joka on maa-aineslain 3 §:n mukaisesti kielletty.

Huomioitavaa kuitenkin on, että vaikka ennalta arvioiden toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia, toiminnanharjoittaja on vastuullinen aiheuttamistaan haitoista ja rikkomuksista.

Lupamääräykset on annettu, koska ne on katsottu tarpeelliseksi valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi, yleisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä maaperän ja pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vakuus on asetettu lupamääräysten ja maisemoinnin toteutumisen varmistamiseksi. Vakuuden suuruutta määritettäessä on

huomioitu maa-ainesten ottamisalueiden jälkihoidon yleinen kustannustaso ja Ruovedellä aikaisemmin myönnettyjen maa-ainesten ottamislupien vakuuksien suuruudet.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin

Lausunnot ja muistutus on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Määräyskohtaiset perustelut

Lupamääräykset (yleiset) 1–5, 7, 15–16, 22–23

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen luvanhaltijan omavalvonnan, selvilläolovelvollisuuden ja yleisen turvallisuuden toteutumiseksi. Valtioneuvoston asetuksella (800/2010) on säädetty kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista, joita toiminnassa on aina noudatettava, ellei lupamääräyksissä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen laitteistojen huollosta ja kunnosta siten, että ne eivät käytön aikana vioitu tai muutu siten, että toiminnasta aiheutuvien ympäristö- ja terveyshaittojen riski lisääntyy.

Lupamääräys (toiminta-ajat) 10

Toiminta-aikojen rajoittamisella on ehkäisty melurasitteen määrää. Toiminta-ajat ovat toiminnanharjoittajan hakemuksen mukaiset. Ympäristönsuojeluviranomaiselle on ilmoitettava toimintajakson aloittamisesta, jotta toiminnan suojausrakenteet pystytään tarvittaessa tarkastamaan ennen toiminnan aloittamista. Lupamääräys on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi (VNa 800/2010 7, 8 §, YSL 49, 52 §, VNp 993/1992, NaapL 17 §)

Lupamääräykset (melu, pöly ja ääni) 11–14

Toiminnasta syntyvä melu ei saa ylittää häiriölle alttiissa kohteessa melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melumittaukset ovat tarpeen, jotta saadaan selville laitoksen melutaso, jos sen epäillään ylittyvän. Mittaustulosten perusteella voidaan arvioida tarvetta lisätä meluntorjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muutoin. Pölyn leviämistä koskevat määräykset ovat tarpeen ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset mittausten tekemiseen. (YSL 49, 52 §, NaapL 26/1920, 17 §, VNp 993/1992, VNa 800/2010 4, 6, 7, 13 §)

Lupamääräykset (maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelu) 15–20, 28–29

Määräyksillä ehkäistään maaperän, vesistön ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Haitalliset ympäristö-, terveys- ja viihtyvyyshaitat on estettävä ennalta, tai jos se ei ole mahdollista, haitat on minimoitava ja torjuntatoimet aloitettava mahdollisimman joutuisasti. (YSL 16, 17, 49, 52 §, VNa 800/2010, 9 §)

Lupamääräykset (jätteet) 21–24

Toiminnassa muodostuvat jätteet tulee toimittaa jätelain mukaisesti asianmukaisesti käsittelypaikkoihin. Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on

huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja että syntyvä jäte hyödynnetään. Määräykset ovat tarpeellisia asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi sekä alueen siisteyden turvaamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 16, 52, 58 §, Jätel 646/2011 8, 12–13, 15–16, 17, 72–73, 118–121 §, Jäteasetus VNa 179/2012 7–9, 11, 17, 20 §, VNa 800/2010, 11 §)

Lupamääräykset (tarkkailu ja raportointi, BAT) 25–31

Määräyksillä varmistetaan, että toiminta ei vaikuta haitallisesti pinta- ja pohjaveden laatuun. Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnan harjoittajan on oltava selvillä ympäristövaikutuksista ja -riskeistä. Raportointi on tarpeen luvan valvonnan kannalta.

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan. Jos päästöjä voidaan vähentää olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia, voidaan lupapäätöstä vaatia muutettavaksi.

Häiriötilanteesta tai vahinkotapauksesta ilmoittaminen on tarpeen mahdollisten ympäristö- ja terveysriskien arvioimiseksi sekä tarvittavien toimenpiteiden määrittelemiseksi. Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaiselle tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. (YSL 20, 52 § MAL 23 a §, Maa-ainesasetus 9 §)

Lupamääräykset (maisemointi) 6, 8, 32–35

Lupamääräyksillä on tarkennettu maa-ainesalueen jälkihoitoa ja maisemointia koskevaa suunnitelmaa. Luiskien kaltevuus ei saa olla maisemointivaiheessa jyrkempi kuin 1:3, jotta ottoluiskien metsitys onnistuu, eikä eroosio kuljeta maa-aineksia pois luiskista. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (MAL 11 §, Maa-ainesasetus 8 §)

Lupamääräykset (luvan siirto, toiminnan muuttaminen ja loppuminen) 36–37

Toiminnan oleellinen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. Toiminnan lopettaminen tilalla edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Lupamääräyksellä varmistetaan tiedonkulku muutoksista viranomaiselle. (YSL 52, 94, 170 §, Jätel 72 § MAL 13 a §)

KÄSITTELYMAKSU

Maksu ottamissuunnitelman tarkastamisesta	2652 €
Naapurin kuuleminen	232 €
Hakemuksesta kuuluttaminen	19 €
Käsittelymaksu, murskaamo	1440 €
Ilmoituskulut Ruovesi -lehdessä	233,70 €
Yhteensä	4576,7 €

Maksut on määrätty 1.1.2015 voimaan tulleiden maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaan. Yhteiskäsittelyn myötä

säästyvät hallinnolliset kustannukset on huomioitu ympäristöluvan käsittelymaksun 20 % alennuksena. Ottamistoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kunakin vuonna määrämishetkellä olevan taksan mukaisesti (MaL 23 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen, mikäli hakija asettaa edellytetyn **10 000 €** vakuuden lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamiseksi. Toiminta alueella voidaan aloittaa, kun vakuus on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle ja alkutarkastus on pidetty.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on voimassa 10 vuotta. Luvan voimassaoloaika päättyy xx.xx.2029. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).

ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki 527/2014: 6-8 §, 11–12, 15–17, 20, 27, 29, 34, 39–44, 48–49, 52, 58, 62, 66, 83, 94, 113–114, 123, 170, 199, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 713/2014: 2, 14–15, 18 §

Jätelaki 646/2011: 8-9, 12 -13, 15, 17, 20, 29, 72–73, 118–122 §

Jäteasetus 179/2012 7-9, 11, 17, 20 §

Laki eräistä naapuruussuhteista 26/1920, 17 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992

Maa-aineslaki 555/1981 1, 3-7, 10–16, 19–21, 23, 23a §

Maa-ainesasetus 926/2005 1-4, 6-9 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999 145 §

VNa kaivannaisjätteistä 379/2008 4, 8 §

Muut ohjeet

Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009: Maa-ainesten kestävä käyttö, opas maa-ainesten sääntelyä ja järjestämistä varten. Ympäristöministeriö 2009.

LUPAPÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

JAKELU

Päätös	Hakija
Kopio	Pirkanmaan ELY-keskus Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto Pirkanmaan pelastuslaitos Pirkanmaan liitto Puolustusvoimat Metsähallitus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.